

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sžso/53/2014
Identifikačné číslo spisu:	5013201073
Dátum vydania rozhodnutia:	29.07.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:5013201073.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Igora Belka v právnej veci žalobcu Ing. V. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y., zastúpeného JUDr. Veronikou Nozar Jakubíkovou, advokátkou so sídlom Ul. Republiky č. 21, 010 01 Žilina, proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, ul. Špitálska 8, 812 67 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 2013/72371/22445/OPČ-SSZ zo dňa 25. septembra 2013, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 21S/147/2013-51 zo dňa 19. marca 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline 21S/147/2013-51 zo dňa 19. marca 2014 p o t v r d z u j e.

Žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi na účet jeho právneho zástupcu náhradu trov odvolacieho konania z titulu trov právneho zastúpenia v sume 142,04 € do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Odôvodnenie

I.

Konanie pred prvostupňovým súdom

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Žiline podľa § 250j ods. 2 písm. d/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zrušil rozhodnutie žalovaného a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Žalobcovi priznal náhradu trov konania z titulu trov právneho zastúpenia vo výške 417,98 €.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že Úrad práce, soc. vecí a rodiny Žilina rozhodnutím č. ZAI/OSAP/ZAM/2013/12086 zo dňa 01.07.2013 vyradil žalobcu podľa § 36 ods. 1 písm. c) zákona č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti z evidencie uchádzačov o zamestnanie odo dňa 02.06.2012 z dôvodu nepreukázania skončenia ani pozastavenia prevádzkovania alebo vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti (predloženým dokladom preukázal pozastavenie oprávnenia prevádzkovať alebo

vykonávať samostatnú zárobkovú činnosť odo dňa 10.07.2008 do 01.06.2013).

Žalovaný na odvolanie žalobcu rozhodnutím č. 2013/72371/22445/OPČ-SSZ zo dňa 25.09.2013 rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu potvrdil a odvolanie žalobcu zamietol, pretože dospel k záveru, že prvostupňový správny orgán postupoval v súlade so zákonom.

Krajský súd skonštatoval, že rozhodnutia žalovaného, ako aj prvostupňového správneho orgánu majú povahu tzv. administratívnej sankcie a preto musia spĺňať aj formálne náležitosti výroku uvedené v skutkových znakoch porušenia povinnosti žalobcu, pričom na tieto nedostatky musí súd prihliadať ex offo. Vymedzenie predmetu konania vo výroku rozhodnutia o správnom delikte musí spočívať v špecifikácii deliktu tak, aby sankcionované konanie nebolo zameniteľné s iným konaním, teda vo výroku rozhodnutia je potrebné popísať skutok s uvedením miesta, času a spôsobu jeho spáchania, prípadne uvedením iných skutočností vylučujúcich zamenenie skutku. V konkrétnej veci to znamená, že vo výrokovej časti musí byť uvedený dôvod, pre ktorý došlo k vyradeniu žalobcu z evidencie uchádzačov o zamestnanie tak, aby bolo jednoznačne špecifikované porušenie povinnosti vo vzťahu k sankcii. Nestačí, aby boli tieto náležitosti uvedené len v odôvodnení rozhodnutia. Uvedený právny názor vychádza z ustálenej judikatúry správnych súdov, napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Sžo 33/2011 zo dňa 25.08.2011, aj sp. zn. 4So 75/2013 zo dňa 29.10.2013.

II.

Odvolanie žalovaného a vyjadrenie žalobcu

Vo včas podanom odvolaní žalovaný navrhol, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. K veci uviedol, že žalobca si podal dňa 11.07.2008 žiadosť o zaradenie do evidencie uchádzačov o zamestnanie na základe pozastavenia prevádzkovania živnosti predložením Rozhodnutia o pozastavení prevádzkovania živnosti na obdobie 24 mesiacov od 10.07.2008. Počas vedenia v evidencii uchádzačov o zamestnanie požiadal o predĺženie pozastavenia živnosti do 01.06.2012. Dňa 02.06.2012 žalobca prestal spĺňať podmienky uchádzača o zamestnanie podľa § 6 ods. 1 písm. c) zákona o službách zamestnanosti. Dňa 28.06.2013 bola so žalobcom spísaná zápisnica o ústnom pojednávaní, kedy sa mohol vyjadriť k začatiu správneho konania vo veci vyradenia z evidencie uchádzačov a doložiť nové relevantné skutočnosti. Následne bol rozhodnutím z 01.07.2013 v zmysle § 36 ods. 1 písm. c) zákona o službách zamestnanosti vyradený evidencie uchádzačov o zamestnanie dňom 02.06.2012 z dôvodu skončenia pozastavenia prevádzkovania alebo pozastavenia vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti a žalovaný toto rozhodnutie ako zákonné potvrdil.

Žalovaný nesúhlasí s dôvodom, pre ktorý krajský súd jeho rozhodnutie zrušil; dôvod vyradenia žalobcu z evidencie uchádzačov o zamestnanie podľa § 36 ods. 1 písm. c) zákona o službách zamestnanosti dňom nasledujúcim po dni skončenia pozastavenia prevádzkovania alebo pozastavenia vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti nemožno chápať ako sankciu voči uchádzačovi o zamestnanie, ale ako dôvod, pre ktorý prestal spĺňať podmienky pre jeho vedenie ako uchádzača o zamestnanie. U žalobcu sa nejedná o sankciu, lebo dôvodom jeho vyradenia nebolo porušenie povinnosti, ale obnovenie vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti. Neobstoí preto odkaz na Dohovor o ľudských právach a základných slobodách, ako aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR č. k. 7Sžo/33/2011 a 4So/75/2013, nakoľko túto vec nemožno považovať za obdobnú. Neobstoí ani konštatovanie súdu, že vo výroku chýba dátum vyradenia žalobcu z evidencie, pretože výrok rozhodnutia tento dátum obsahuje.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu poukázal na obsah zápisnice zo dňa 28.06.2013, v ktorej žalobca na záver konania poznamenal nespochybniteľnú skutočnosť, že mu bolo znemožnené nahliadnuť do spisu a vyjadriť sa k podkladom a listinným dôkazom pre vydanie rozhodnutia č. 2013/72371/122445/OPČ-SSZ zo dňa 25.09.2013 pre údajnú vytáženosť zamestnankyne správneho orgánu, čo malo za následok nedostatočne zistený skutkový stav, táto zápisnica je dôkazom o pochybeniach správneho orgánu prvého stupňa.

Za nesprávny treba označiť právny názor žalovaného správneho orgánu, že aj fyzickú osobu, ktorá je spoločníkom verejnej obchodnej spoločnosti, resp. vlastníka živnostenského oprávnenia alebo člena spoločnosti s ručením obmedzeným podľa osobitného predpisu je potrebné považovať za SZČO a nie je potrebné zisťovať, či spoločnosť vykonáva nejakú činnosť a či žalobca ako jej spoločník alebo majiteľ má príjem z tejto činnosti, alebo nie. Ustanovenie § 5 písm. d/ zákona o službách zamestnanosti presne špecifikuje SZČO. Zápis v živnostenskom registri nebráni jeho zaradeniu ako uchádzača o zamestnanie, pretože žalovaný ako majiteľ živnostenského oprávnenia zárobkovú činnosť neprevádzkuje a ani nevykonáva, k čomu by dospel aj správny orgán, keby dal možnosť žalobcovi vyjadriť sa k vydávanému rozhodnutiu.

Ďalej uviedol, že právne nepodložený je aj záver žalovaného, že žalobca ako vlastník živnostenských oprávnení automaticky nespĺňa zákonom stanovené podmienky pre zápis do evidencie uchádzačov o zamestnanie podľa § 6 ods. 2 písm. b/ zákona o službách zamestnanosti. V tejto súvislosti poukázal na dôvody sporu s bývalým zamestnávateľom Žilinská teplárenská, s.r.o. Žalobca má za to, že žalovaný pochybil, keď sa nezaoberal jeho námietkami na dodržiavanie procesnoprávných ustanovení v správnom konaní. Hoci žalobca preukázal dňa 28.06.2013 na správnom orgáne prvého stupňa zmenené postavenie potvrdeniami o vyradení zo živnostenského registra, v odôvodnení rozhodnutí zmienka o tejto skutočnosti absentuje. Žalobca sa stotožňuje aj s právnym názorom krajského súdu o nevyhnutnosti úplnej špecifikácii správneho deliktu vo výroku rozhodnutia.

Vzhľadom na uvedené navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny a žalobcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania vo výške 142.04 € za jeden úkon právnej služby vrátane paušálnej náhrady.

III.

Konanie pred Najvyšším súdom Slovenskej republiky
ako súdom odvolacím

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu a po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a ide o rozsudok, proti ktorému je podanie odvolania prípustné (§ 202 O.s.p. v spojení s § 250s O.s.p.), dospel jednomyselne k záveru, že odvolaniu žalovaného nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O.s.p. v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk). Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 29.07.2015 (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Podľa § 23 ods. 1 Správneho poriadku, účastníci konania a ich zástupcovia a zúčastnené osoby majú právo nazeráť do spisov, robiť si z nich výpisy, odpisy a dostať kópie spisov s výnimkou zápisníc o hlasovaní alebo dostať informáciu zo spisov s výnimkou zápisníc o hlasovaní iným spôsobom.

Podľa § 33 ods. 2 Správneho poriadku, správny orgán je povinný dať účastníkom konania a zúčastneným osobám možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie.

Podľa § 3 ods. 2 Správneho poriadku, správne orgány sú povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka, a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy. Účastníkom konania, zúčastneným osobám a iným osobám, ktorých sa konanie týka, musia správne orgány poskytovať pomoc a poučenia, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpli v konaní ujmu.

Predmetom odvolacieho konania bolo preskúmanie rozsudku krajského súdu, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania odvolací súd skúmal aj napadnuté rozhodnutia

žalovaného, ako aj prvostupňového správneho orgánu o vyradení žalobcu z evidencie uchádzačov o zamestnanie v zmysle § 36 ods. 1 písm. c) zákona o službách zamestnanosti dňom 02.06.2012.

Odvolací súd sa nestotožňuje s právnym názorom krajského súdu, že v danom prípade ide o rozhodnutie, ktoré má povahu administratívnej sankcie, pretože zákonný dôvod, pre ktorý bol žalobca z evidencie vyradený, nie je skutkovou podstatou správneho deliktu. Žalobca bol vyradený z evidencie, lebo nepreukázal skončenie prevádzkovania alebo vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti ani pozastavenie oprávnenia prevádzkovať alebo vykonávať samostatnú zárobkovú činnosť na obdobie po 01.06.2012, čím sa nedopustil správneho deliktu, iba naplnil zákonný dôvod na jeho vyradenie ako uchádzača o zamestnanie z evidencie uchádzačov o zamestnanie. Súhlasí s krajským súdom, že rozhodnutie by nebolo zákonné, ak by správny orgán do výroku neuviedol deň vyradenia z evidencie, ale takúto vadu rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu nevykazuje - vo výroku je jasne uvedené, že Ing. V. W., nar. XX.XX.XXXX, sa vyraduje z evidencie uchádzačov o zamestnanie dňom 02.06.2012 v zmysle § 36 ods. 1 písm. c) zákona o službách zamestnanosti.

Odvolací súd má za to, že odkaz na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 7 Sžso/33/2011 v tejto súvislosti neobstoí, pretože nešlo o rozhodnutie vydané v obdobnej veci, ale o zastavenie výplaty príspevkov ako druh sankcie, pričom nebola jasne vymedzená povinnosť, ktorú mala žalobkyňa porušiť.

Odvolací súd ale považuje za dôvodnú námietku žalobcu, že v správnom konaní neboli rešpektované jeho práva v zmysle vyššie citovaných ustanovení Správneho poriadku; zo zápisnice o ústnom pojednávaní dňa 28.06.2013 vyplýva, že žalobca ako účastník konania nemal možnosť robiť si výpisy z evidencie, lebo pracovníčka úradu, ktorá s ním komunikovala, „nemala čas a zastupovala kolegyňu“. Neobstoí preto konštatovanie žalovaného v odôvodnení jeho rozhodnutia, že žalobca sa „pred vydaním rozhodnutia vo veci samej sa dostavil na úrad, kedy s ním bola spísaná zápisnica a mal možnosť požiadať alebo navrhnúť ďalšie dokazovanie, resp. požiadať o nahliadnutie do spisu, čo nevyužil“. V konaní správneho orgánu teda bola zistená taká vada, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia, čo zakladá dôvod na zrušenie preskúmaného rozhodnutia, pretože jeho postup nebol v súlade so zákonom.

Najvyšší súd SR ako súd odvolací sa z týchto dôvodov stotožnil so záverom krajského súdu, že rozhodnutie v medziach žaloby nie je v súlade so zákonom, i keď z iného dôvodu, preto jeho rozhodnutie podľa § 219 OSP ako vo výroku vecne správne potvrdil. Pri vydaní nového rozhodnutia sa žalovaný vysporiada aj s vecnými námietkami proti vyradeniu z evidencie, ktoré žalobca uplatnil v odvolaní.

IV.

Trovy konania

Odvolací súd o trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP tak, že úspešnému žalobcovi priznal ich náhradu z titulu trov právneho zastúpenia podľa vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v celkovej výške 142,04 €, ktorá pozostáva zo sumy 134 € za jeden úkon právnej služby (vyjadrenie k odvolaniu) a 8,04 € režijný paušál. Priznanú náhradu je žalovaný povinný zaplatiť na účet advokáta žalobcu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.